ACTA ERUDITORUM

publicata Lipsiæ

Calendis Februarii, Anno M DC LXXXIII.

MUSEUM REGALIS SOCIETATIS. Londini A. 1681.

Prostat Lipsiæ apud J. Grossium & C.F.F. Hæredes.

R*Ecensuimus Calendis Januarii pag. 1. sqq. Naturalia quædam ex animali & vegetabili Regno, Museo hoc recondita. Supersunt quæ ad* Minerale *Regnum spectant, nec non* Artificialia : *quæ nunc promissi memores subjicimus.*

MINERALE ergo quod attinet Regnum, se offerunt primo petrefacta, quæ inter pag. 255. *Ichthyites* in modum typi : hoc est lapis, cujus plano figura piscis non est impressa, sed cavitas lapidis interior in figuram ac typum piscis exacte est formata, adeoque quasi matricem aut formam exhibet, cui alia corpora, pro induenda piscis figura imprimenda sint. Sequuntur plures entrochitarum, item Coralliorum species ac varietates; speciatim *Corallium rubrum*, cujus radix supra truncum corallii albi expansa p. 275. *Rupes Adamantum*, ex qua in forma crystallorum sexangulari excrescunt. p. 281. *Lapis viridis, Smaragdi species*, quæ intensius calefacta, in tenebris, ad tempus notabile, scilicet per $\frac{1}{16}$. horæ partem luceat: ita quidem, ut color ejus viridis, (secundum ea, quæ observavit autor) admoto igne incalescentis, in intensissime cæruleum mutetur, quem pariter retineat, quamdiu splendet, redeunte postmodum nativa viriditate. p. 287. *qui lapis, si non idem est cum Phosphoro Smaragdino Elsholzii, in observat. de 4. Phosphoris, n. iii. sane haud multum ab eo discrepare videtur.* De *Turcoide* etiam refert Autor, speciem eum videri æruginis, suo modo petrefactæ : id quod præter colorem & sapor ejusdem calcinati confirmet:

unde minus mirum videri possit, lapidem hunc tandem, præsertim aeri diutius expositum, coloris elegantiam perdere, quæ possit restitui per Oleum vitrioli, quod absumat fatiscentem & deflorescentem ejus superficiem. *p.294.* quod posterius tamen experientiæ scrutinio ulteriori committendum, cum alias haud facile sit, colorem Turcoidis deperditum restituere. Prout vero Autor hoc loco Turcoidis alterationem considerat, ita sub lapidum & similium fossilium recensione ubivis fere observat, quomodo acidorum respectu se gerant, an cum iisdem, & cum quibus effervescant. Quæ inserviunt illustrando similis argumenti Autoris scripto, *of the Luctation, arising from the mixture of bodies:* hoc est, de lucta e mixtura corporum oriunda, quod ipsum jam Gallico Idiomate Parisiis Ao. 79. prodiit, sub Tit: Experiences sur le combat, qui arrive du melange du diverses liqueurs, avec toutes sortes des corps. Recenset porro *Crystallum Talcosam seu Crystallum Islandicam* Bartholini, p.309. Refractiones singulares hujus lapidis, structuræ tribuit inæquali, ideo, quod is non frustum unicum saltem, aut absolute continuum, sed compositus sit ex distinctis laminis seu bracteis, diversimode contiguis, adeo ut in quibusdam locis distinctæ istæ laminæ, saltem unam Refractionem, in aliis duas, vel plures efficiant. p.310. Prostat hinc *Magnes* ponderis 60 librarum, haud quidem ingens adeo pondus elevans, acum tamen novem pedes distantem movens. Partes quædam ipsius diffractæ, in proprium locum denuo repositæ, multum ejus robori addiderunt. p.317. Mutabile sc. magnetis robur est, adeo ut successu temporis multum de sua vi tractoria, &, quæ inde pendet, appensorum ferramentorum suspensoria amittat. Pro avertendo tamen hoc defectu, quin & pro eodem, jam facto forte, corrigendo, facit actionis ejus continuitas, simili fere ratione, atq; in moralibus exercitium virtutum generosiores eas reddit, & animales motiones per crebriorem usum fortiores evadere solent; id quod curiosa ab Autore recensita confirmat observatio magnetis cujusdam armati. Sedecuplum is proprii sui ponderis initio attollebat, sed per aliquot annos sepositus, quartam roboris partem amiserat; cujus restituendi caussa, tantum eidem rursus, quantum sustinere poterat, ponderis ferrei fuit appensum, & ita aliquandiu relictus: hinc ab aliquot septimanis denuo plus ponderis appensi ferre posse observatus fuit: quod ubi pedetentim, addito novi semper ponderis augmento,

augmento, repeteretur per biennium, lapis iste non solum pristinum robur recuperavit, sed vigoris etiam sui incrementum cepit tantum, ut vigecuplum proprii ponderis attolleret. p. 318. Ingens *minerarum lunæ varietas*, p. 323. *cum vix ullum metallum, tanta mineræ seu matricis varietate ludat, ac Luna: sicut Cupri minera, præ aliis elegantissimorum colorum mixtura conspicua esse solet.* Item præter lunam capillaceam, etiam *Cupri capillaris*: p. 326. it. *capillaceum & granulatum Cuprum* simul, nativum, in uno frusto. c. l. *Mineræ aliquot Jovis*: qua occasione mentionem Autor injicit mixturæ, contra morsum canis rabidi, ex mithridatio & stanno, plurimi a Venatoribus quibusdam æstimatæ. p. 329. *Plumbum crystallinum*, hoc est in apices hexagonos finiens, ex minera. p. 329. *Ferri minera*, ex qua metallum, plurium longarum & rotundarum stiriarum formam, majorumque acicularum crassitiem induens exsurgit. p. 330. Duo *ossa pedis* humani in ferrum mutata: item *frustum stiriæ lapideæ* (Germ. Tropffstein /) ferrificatum. p. 332. Frustulum naturalis *salis Ammoniaci*, per subterraneos calores, in lithantra cum fodina prope Civitatem Angliæ Nevv Castle, sublimati, pag. 339. Idem Sal in forma Coni sacharini ex sua matrice, prout ex terra dicti loci fuit eruta, arte sublimatum: uti & spiritus vol. ex eodem Sale cum calce viva addita destillatus. p. 353. *Sal quoddam singulare* (seu anomalon) ex montanis Teneriffæ desumtum, ad alcalisatorum Naturam accedens. p. 339. *Frustum succini* ½ pedis longitudine, fossile, seu fodiendo repertum sub propugnaculis Rensburgensibus in Holsatia, pedes 18 sub terra, loco 25 milliaria (intellige Anglicana) a Baltico pariter & Germanico Oceano distante. p. 343. *Frustum succini flavi*, cum cicada inclusa: p. 334. Ut & alia, cum culice, muscis & similibus insectis reconditis. c. l. *Sulphur nativum* crystallizatum Peruvianum semi perspicuum. p. 345. *Terra*, quæ pluviæ ad instar copiosa ex aere decidit in Archipelago, sub incendio Vesuvii a. 1631. eaque duplex, grysea una, altera bolaris, similis jalapæ pulverisatæ: p. 346. hinc & alia *terra pluvialis*, ex Tenariffa, pallidi argillacei coloris & insipida. Hæc cum Oleo vitrioli mox effervescit, illæ minime.

Naturalibus succedunt ARTIFICIALIA. *I. Chymica*: *ut Oleum Nicotianæ* seu tabaci per descensum: hujus una, vel duæ guttæ linguæ felis impositæ, immediate horridas convulsiones excitarunt, &

1. minuti horæ spatio eam enecarunt: de eodem oleo aliquoties autor Parenti suo, Tabaci fumo assueto, aliquantulum contra odontalgiam exhibuit, dentibus applicandum, felici plane cum successu: ipse vero autor tabaci fumo minime assuetus, eodem modo aliquando idem oleum cum usurpasset, tametsi nihil sputi salivarii deglutiverat, nihilominus summe debilis redditus fuit, cum superveniente vomitu p. 352. Oleum per Alembicum destillatum, *ex rad. arboris Cinamomi*, contusa & in aqua macerata, simillimum camphoræ, p. 352. *Oleum macis* recens expressum, liquidum, colorem referens Tincturæ croci, & odoratissimum: id quod confirmat assertum Linschotti, colorem originalem macis esse scarlatinum. *Salia fixa* plurium simplicium Vegetabilium, de quibus autor asserit, quod rite tractata, eadem ex diversis subjectis, multum inter se differant, tam acrimonia, quam modis aliis, etiamsi æqualiter sint calcinata: adeo ut usus eorum promiscuus, in Medicina minus tutus sit: cum, exempli gratia, Sal Tartari scrup. ß. tam potens sit, ac scrup. 1. Sal. absinthii. p. 353. *Phosphorus Hermeticus solidus*, qui luci vel Solis vel ignis expositus, in tenebris aliquandiu lucere solet. Autor hujus primus recte dicitur *Balduinus*, nunc defunctus, qui tamen nec modum, nec ingredientia ullibi manifestavit. Eundem *Dr. Fr. Slare*, Anglus, An. 1679 felici successu & præparavit, & Societati Regiæ exhibuit. Cretam scilicet calcinatam solvit in s. q. spiritus nitri; solutionem filtratam evaporat ad Salis consistentiam: hoc in testa sub tegula fornicata calcinat, non absque ebullitionis impetu successive, observando ubique debitas encheirises, (prolixius ab autore recensitas) restitante tandem, omnia ubi refrixerint, in testa capite mortuo flavescentis coloris, qui quousque conspicitur, eousque etiam vis luminosa se extendit: custodienda massa hæc sedulo ab aere, alias septimanæ intra spatium vim suam amittit. Observationes haud vulgares circa hunc Phosphorum factæ, & ab autore recensitæ, sequentes sunt. Expositus auroræ splendori, paulo ante Solem exortum, exhibet lucidum quasi roseum nitorem: appropinquante vero Sole ad meridianum, ad intensiorem ferri candefacti splendorem assurgit: paulo post Solis occasum, ad pallidum colorem instar matris perlarum declinat. Luci candelæ, vel fasciculi lignorum expositus, pallidi coloris lumen, simile illi, quod sub Solis descensum asciscit, contrahere solet: expositus

vero

vero ad notabile tempus Lunæ clarissimæ radiis, nec tantillum hinc lucere observatur. In Vacuo Boyliano asservatus, etiam per 4 aut 5 menses, proprietatem istam Luminis rapacem minus solet perdere. Causam Phænomeni hujus in genere redditurus supra laudatus *Dr. Slare*, 1. id, quod in *mistura ista lumen* suggerit, arbitratur esse partes igneas puras *Spiritus* Nitri, in creta concentratas: 2. modum quod attinet, fieri hoc ipsum non per imbibitionem lucis, sed saltem per impressionem ab illa factam, unde oriatur motus in mistura, luminis productivus: &c. Noster vero Autor suspendit prope judicium: inprimis enim quid lux sit, pressius declarari cupit: hinc arbitratur, quod in præsenti casu Sal cretaceus, nitrosus, & aereæ particulæ insimul inserviant ad componendum subjectum aptum recipiendo genuino corpori lucido &c. &c. p. 357. Sed præter hunc Phosphorum solidum, Autor præterea mentionem facit duplicis *Phosphori liquidi*, quorum prioris quidem supponatur autor *Dn. Dan. Krafft*; *(revera tamen est Kunckelius, Electori Sax. olim a Laboribus Chymicis, qui secretum hoc se Krafftio communicasse affirmavit)* posterioris vero inventor *est Dn. Boyle*, qui noctilucam aeriam appellavit.

Sequuntur 2. *Instrumenta ad Philosophiam naturalem* pertinentia: In quibus eminet inprimis *a Weather Clock*, seu automaton, mutationes tempestatum & temperaturæ aeris ostendens: constat principaliter ex horologio cum pendulo, Barometro, thermometro, mensura pluviali, Ventilogio & hygroscopio. p. 358. Instrumentum *pro mensuranda quantitate pluviæ*, quæ certo temporis spatio, super certam soli partem, v. g. jugerum defluat, descriptum p. 358. Autor ejus est *D. Wren*, nunc Soc. Reg. Præses Illustrissimus. *Furnus Lampadis*, inserviens tam exclusioni ovorum, pro observando generationis processu, quam digestioni liquorum &c. p. 358. *Speculum ustorium cavum*, h. e. compositum ex duobus vitris concavis, uti eo cum volueris, aqua communi replendis: p. 359. Instrumenta *Otocoustica* tria, pro juvando auditu, ex ebore unum, alterum ex cupro, in forma infundibuli, nisi quod rostrum sit nonnihil inflexum, pro meliori ad aurem applicatione & soni receptione: unum ex stanno figuræ conicæ, cum inclusa cochlea, p. 359.

Hinc 3. *Artificialia Mathematica & Mechanica*, v. g. *Telescopium* reflectens. p. 360. *Instrumentum* demonstrans, in quantum navis

navis adverso vento vela facere queat. p. 364. *Canoo* seu navicula Groenlandorum p. 364. *Venenum Macassarensium*, quo arma inficiunt. Cujus cum varii sint modi, in eo, quod hic prostat, apparent crura aliæque partes speciei cujusdam ex cantharidibus, quæ videntur mista cum certo Sale corrosivo. p. 368.

Denique 4. *Pure Mechanica. Statera Chinensis*, exacte descripta: p. 369. *Par follium* ligneorum. p. 369. *Sembradore Hispanicus:* hoc est machina, mediante qua simul & aratur & seritur & occatur. Varia *Indorum Utensilia* p. 372. item *Chirothecæ & Ocreæ* Islandorum. pag. 375.

Tandem *monetæ*, & alia ad *Antiquitatem* pertinentia, Opus finiunt p. 380.

Præter opinionem crevit sub manibus recensus Musei. Sed ea ratione consultum volumus Anglicanæ linguæ minus gnaris, qui nihilominus uti hoc libro suo cum fructu poterunt, si figuras quibus expressa cuncta ad amussim sunt, conferre cum Excerptis his nostris sustinuerint. Appendicem vero quæ anatomen comparatam ventriculorum & intestinorum *continet, Calendis Martii sumus exhibituri.*

HERMANNI NICOLAI GRIM, Chirurgiæ & Medicinæ Practici, & Societatis Indiæ Oriental. Medici, Compendium Medico-Chymicum.

Bataviæ Javanorum. Anno 1679. in 8.

PRæsens hoc scriptum est succincta quædam Praxis medica, ex longæ experientiæ sinu, ut in præfatione loquitur Autor, protracta. Primo quidem uniuscujusque affectus specialis remedia & formulas, sibi tam in Europa, quam India usitatiora, in genere, ille ipse recenset: hinc Observationum nomine speciales curationes, historiam morbi paucissimis enarrando, & remedia administrata adjiciendo, subjungit: denique in fine Operis, curiosam variorum medicamentorum nonnullorum præparationem, annectit. Ipsas quod attinet curationes, & remedia adhibita, præter Vomitoria antimonialia & purgantia vegetabilia, alterantia adhibita maximam partem de natura Salium

Salium vol. Oleosorum existunt, sive præparatione jam ita elaborata, sive per mistionem in ipsis præscriptionibus talia reddita. In specie *l.1.c.1.obs.1.p.13.* Hemicrania gravis ex acri salsa materia, exterioribus membranis infixa, applicato cum *linteis* spiritu Corn. Cerv. brevi fuit fugata. *Obs.15.p.61.* *Virgo Epilepsia* habituali a 3 ætatis anno, ad 15 usque *conflictata, interpositis* laxativis debitis, sequenti mistura, crebrius eam capiendo, fuit curata:

Rec. Spir. sangu. humani dr. i.
Tinctur. castor.
Ess. succini ana dr. ß.
Sal. succini volatil. scr. i.
Aqu. secundinæ unc. ij.
Syr. Pæoniæ unc. ß. M.

Observ.99. referuntur modi, quibus restituti fuerint ii, qui sub navali ad Indiam Orientalem itinere scorbuto correpti, membrorum rigore & aliis gravioribus symtomatis laborarunt. *L.3.Obs.26. & 27.* contra Icterum, spiritus Salis ammoniaci acidus potui ordinario *instillatus*, mire extollitur. *Obs.36.p.255.* notatur Diabetes, cum macie, ex abusu potus Thee, curatus, cum diæta, ut plurimum ex lacte, sequenti mistura, interponendo quandoque sem. frigid. emulsiones:

Rec. Liquor. Sal. hæmatitis dr. ß.
Tinct. rosarum,
Santal. rubr. ana dr. i.
Syr. corall. unc. ß.
Aqu. rosarum,
Nymphææ ana unc. ij. M
Capiatur cochleatim.

Quod denique præparationes medicamentorum attinet, observandum est, quod Autor præsentis scripti, jam anno 1677 Belgico idiomate Bataviæ Indorum ediderit *Laboratorium Ceylonicum* ex inquilinis Ceyloniæ Insulæ simplicibus concinnatum, ut patet ex *Compend. hujus l.III. obs.25.p.208.* (in specie ex Act. Hafniens. Vol. V. observ. 51. pag. 223.) quod a *Barthol. Pielat Med. D.* latinitate donatum, publicæ luci, suppresso licet penitus Autoris nomine, expositum fuit. Plura ergo remediorum, præsenti scripto annexorum, jam in illo *Laboratorio Ceylonensi* fuerunt descripta, præter quæ tamen Spiritum

Tartari

Tartari sassafratum, fuliginis succinatum, Sal. ammon. succinatum, Sal. ammon. theriacalis, Sal vol. oleosum ex rad. aromaticis destillando eliciendum, Sal cran. human. aromaticum, Tincturam coralliorum, cum proprio eorum spiritu, Tincturam Sal. Liquorem Hæmatitis, Spiritum Sal. ammon. acidum, mediante quo Tincturam Martis *parat*, Elixir panis, Elixir Helmontii, Extractum Opii Tartarisatum aromaticum, Hæmatitem Philosophicum, *alia*que nonnulla præparare docet.

LA CHIAVE DEL GABINETTO del Cavagliere Gioseppe Francesco Borri, Milanese.

hoc est.

Clavis ad conclave secretius Josephi Francisci Burrhi, Mediolanensis Equitis.

Coloniæ, 1681. in 12.

CUm jam olim undique Burrhi fama innotuerit, veridica subinde eadem, non raro quoque mendacissima, visum fuit, & præsentis, nomine ejus insigniti, scripti mentionem injicere. Bipartitum est hoc ipsum, cujus priori parte, Editor Anonymus, Burrho tamen minus favens, ut vel ex præfatione innotescit, sub specie Dialogi, aliquot Epistolas exhibet, quas Burrhum scripsisse asserit: quibus succinctam Vitæ Burrhi historiam, magis tamen Ecclesiasticam, quam civilem subjungit. In parte vero posteriori recensentur Instructiones Politicæ, quas Burrhus Regi Daniæ subministraverit. Epistolas quod attinet, earundem sunt X: In quarum prioribus duabus refertur Discursus habitus cum quodam nobili Dano, qui certas quasdam creaturas, præter hactenus cognitas, adeoque chimericas, utriusque sexus in quovis elemento sibi finxerit, quæ sint dociles, scientiarum amantes, sapientibus officiosæ, ast inimicæ stolidorum: quales in aqua sint *Ondini seu Nymfæ*, in Terra *Gnomi*, in igne *Salamandræ*, in Aere vero *Sylvi*: quæ matrimonio junctæ cum hominibus, fiant immortales, &c. In 3. considerat generationem metallorum, tam naturalem, quam artificialem. In 4. docet secretum extrahendi

hendi semen auri, quod sit lapis verus Philosophorum; in 5. vero, modum coagulandi Mercurium per Saturnum liquefactum: sicuti in 6. modum convertendi Mercurium in Solem & Lunam. In 7. describitur aqua destillata cosmetica, *ex quibusdam vegetabilibus*, pro corrigendis *faciei vitiis*. *In 8.* referuntur varia sic dicta secreta: v. g. conficere *globulos vitreos*, qui in igne cum insigni strepitu, instar *bombardæ* displodantur: item statuam, quæ extinctam cand*elam*, quasi inspirando, reaccendat: mobile perpetuum alchymisticum: progerminationem variarum plantarum intra horæ spa*tium*, ex earum seminibus promovere: & deniq; præparare atramentum crypticum, cujus scriptura evanescat, quæ alio superinducto attramento denuo compareat. In 9. docetur methodus separandi metalla ex suis mineris, per fusionem cum pulvere composito ex p. ii. Tartari p.ii. borrac. & p. nitri carbon. pulveris. p. i. In decimo denique refertur discursus Medici cujusdam Germani, de differentia corporis & animæ, & structura corporis animalium mechanica: cujus vi, citra animam, & citra ullam cognitionem, quasvis suas functiones edant bruta: & hæc omnia simpliciter ex principiis Cartesii: & hæc de Epistolis.

Altera hujus scripti pars continet plura Axiomata Politica, haud tamen adeo secreta, ad quorum normam Princeps imperium suum administrare debeat, illustrata discursibus & exemplis variis.

De quibus tamen omnibus, in Clave hac contentis, fides quidem sit penes *Editorem*, judicium vero penes *Lectorem*.

DE VERA PROPORTIONE CIRCULI AD Quadratum circumscriptum in Numeris rationalibus

a

GOTHOFREDO GVILIELMO LEIBNITIO

expressa.

PRoportiones curvilineorum ad Rectilinea investigare Geometræ semper sunt conati, & tamen nunc quoque, etiam post Algebram adhibitam, nondum ea res satis in potestate est, secundum methodos qui-

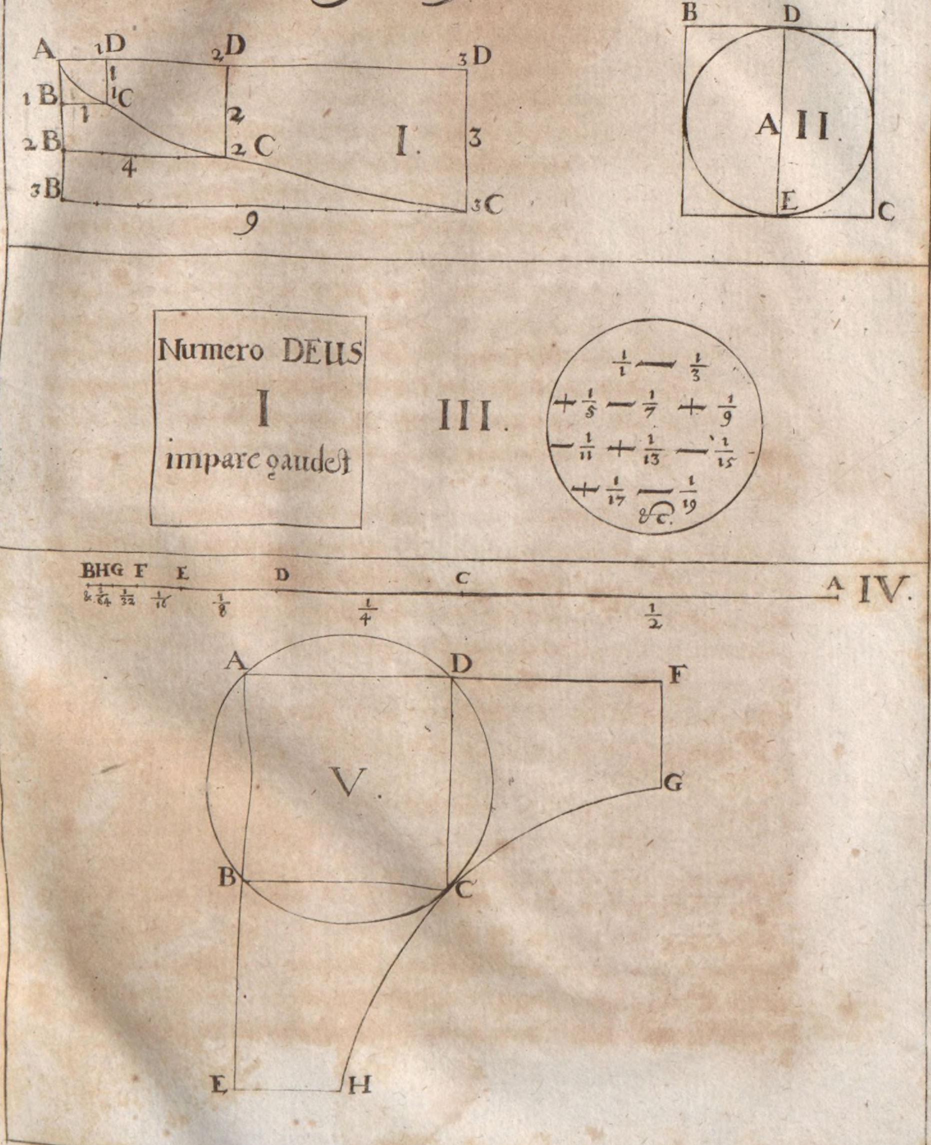
quidem hactenus publicatas; neque enim hæc problemata ad æquationes Algebraicas revocari possunt: & usum tamen pulcherrimum habent, inprimis in Mechanica ad puræ Geometriæ terminos reducenda, quod norunt, qui talia profundius inspexere, pauci quidem, sed maxime eximii Mathematicorum. *Primus* Archimedes, quantum constat, invenit, quæ sit ratio inter conum, sphæram, & cylindrum ejusdem altitudinis & basis, nempe qualis est numerorum 1,2,3, ita ut cylinder sit triplus coni, & sesquialter sphæræ; unde sphæram & cylindrum etiam sepulcro suo insculpi jussit: Idem invenit quadraturam Parabolæ. Nostro seculo repertus est modus metiendi figuras curvilineas innumerabiles, inprimis quando ordinatæ BC, in Schemate 1, sunt in ratione utcunque multiplicata aut submultiplicata, directa aut reciproca, abscissarum AB vel DC; erit enim figura ABCA ad rectangulum circumscriptum ABCD, ut unitas ad numerum rationis multiplicationem exprimentem, unitate auctum. Exempli gratia, quia in *Parabola* abscissis AB sive DC, existentibus ut numeris naturalibus, 1,2,3,&c. ordinatæ BC, sunt ut eorum quadrata 1,4,9,&c. seu *in duplicata* ratione numerorum, tunc numerus rationis multiplicationem exprimens *erit* 2: ergo erit figura ABCA ad rectangulum circumscriptum ABCD, ut 1 ad 2 + 1; seu ut 1 ad 3: sive, figura erit tertia pars rectanguli. Si AB vel CD maneant numeri naturales, & BC fiant cubi, 1,8,27,&c. (nempe in *Paraboloide cubica*) foret ratio ordinatarum *triplicata* rationis abscissarum: Ergo figura ad rectangulum, ut 1 ad 3 + 1 sive 4; seu pars quarta. Sin DC sint quadrata, BC cubi, sive ratio ipsorum BC, rationis ipsarum DC *triplicata subduplicata*, erit figura (*paraboloides cubico-subquadratica*) ABCA ad rectangulum ABCD, ut 1 ad $\frac{3}{2}$ + 1; seu duas quintas rectanguli constituet. In *reciprocis*, numero rationis multiplicationem exprimenti præfigitur signum —, sive minus.

TAB. IV.

Sed circulus nondum hactenus cogi potuit sub hujusmodi leges, quamvis ab omni retro memoria a Geometris exercitus. Nondum enim inveniri potuit Numerus exprimens rationem Circuli A, ad quadratum circumscriptum BC *Figur.* 2, quod est quadratum diametri DE. Nec inveniri potuit ratio circumferentiæ ad diametrum, quæ est quadrupla rationis Circuli ad Quadratum. Archimedes quidem Polygona Circulo inscribens & circumscribens, quoniam major est in-

scriptis,

TAB. IV. ad A. 1682. p. 42.



ſcriptis & minor circumſcriptis, modũ oſtendit, exhibendi limites intra quos circulos cadat, ſive exhibendi appropinquationes: eſſe ſcilicet rationem circumferentiæ ad diametrũ, majorem quam 3 ad 1, ſeu quam 21 ad 7, & minorem quam 22 ad 7. Hanc Methodũ alii ſunt proſecuti, Ptolemæus, Vieta, *Metius, ſed maxime* Ludolphus Colonienſis, qui oſtendit eſſe circumferentiam ut 3. 14159 265358979 32384 6 &c. ad diametrum, ad 1. 00000 000000000000000

Verum hujusmodi Appropinquationes, etſi in Geometria practica utiles, nihil tamen exhibent, quod menti ſatisfaciat, avidæ veritatis, niſi progreſſio talium numerorum in infinitum continuandorum reperiatur. Multi quidem perfectum Tetragoniſmum profeſſi ſunt, ut Cardinalis Cuſanus, Orontius Finæus, Joſephus Scaliger, Thomas Gephyrander, Thomas Hobbes, ſed omnes falſo; calculis enim Archimedis vel hodie Ludolphi, refellebantur.

Sed quoniam video, multos non ſatis percepiſſe, quid deſideretur: ſciendum eſt, Tetragoniſmum ſive converſionem circuli in æquale quadratum, aliamve rectilineam figuram (quæ pendet a ratione circuli ad quadratum diametri, vel circumferentiæ ad diametrum) poſſe intelligi quadruplicem; nempe vel per calculum, vel per conſtructionem linearem; utrumq; vel accurate, vel propemodum. *Quadraturam* per calculum accuratum voco *Analyticam*; eam vero quæ per Conſtructionem accuratam fit, voco *Geometricam*: per calculum prope verum, habetur *appropinquatio*; per conſtructionem prope veram, *Mechaniſmus*. Appropinquationem longiſſime produxit Ludolphus; Mechaniſmos egregios Vieta, Hugenius, aliique dedere.

Conſtructio Geometrica accurata haberi poteſt, qua non tantum Circulum integrum, ſed & quemlibet ſectorem ſive arcum metiri liceat, motu exacto atque ordinato, ſed qui curvis tranſcendentibus competat; quæ per errorem alioqui Mechanicæ cenſentur, cum tamen æque ſint Geometricæ, ac vulgares: licet Algebraicæ non ſint, nec ad æquationes Algebraicas, ſeu certi gradus, reduci queant; ſuas enim proprias, etſi non Algebraicas, tamen analyticas habent. Sed iſta hic pro dignitate exponi non poſſunt. *Quadratura Analytica*, ſeu quæ per calculum accuratum fit, iterum in tres poteſt diſpeſci; in Analyticam tranſcendentem, Algebraicam, & Arithmeticam. Analytica *tranſcendens*, inter alia habetur per æquationes gradus indefiniti, hactenus ancF 2

a nemine consideratas, ut si sit $X^x + X$ æqual. 30, & quæratur X, reperietur esse 3, quia $3^3 + 3$ est $27 + 3$ sive 30: quales æquationes pro circulo dabimus suo loco. *Algebraica* expressio fit per numeros, licet irrationales, vulgares, seu per radices æquationum communium: quæ quidem pro quadratura generali circuli sectorisque impossibilis est. Superest *Quadratura Arithmetica*, quæ saltem per series fit, exhibendo valorem circuli exactum progressione terminorum, inprimis rationalium, qualem hoc loco proponam.

Inveni igitur: vid. fig. 3.

Quadrato Diametri existente 1

circuli aream fore: $\frac{1}{1} - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \frac{1}{9} - \frac{1}{11} + \frac{1}{13} - \frac{1}{15} + \frac{1}{17} - \frac{1}{19}$ &c.

nempe quadratum Diametri integrum demta (ne nimius fiat valor) ejus tertia parte, addita rursus (quia nimium demsimus) quinta, demtaque iterum (quia nimium re-adjecimus) septima; & ita porro.

Eritq; valor justo major 1 errore tamen existente infra $\frac{1}{3}$

minor $\frac{1}{1} - \frac{1}{3}$ - - - - - - - - $\frac{1}{5}$

major $\frac{1}{1} - \frac{1}{3} + \frac{1}{5}$ - - - - - - - - $\frac{1}{7}$

minor $\frac{1}{1} - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7}$ - - - - - - - $\frac{1}{9}$

&c. &c.

Tota ergo series continet omnes appropinquationes simul, sive valores justo majores & justo minores: prout enim longe continuata intelligitur, erit error minor fractione data, ac proinde & minor data quavis quantitate. Quare tota series exactum exprimit valorem. Et licet uno numero summa ejus seriei exprimi non possit, & series in infinitum producatur; quoniam tamē una lege progressionis constat, *tota* satis mente percipitur. Nam, siquidem Circulus non est *quadrato* commensurabilis, non potest uno numero exprimi, sed in *rationalibus* necessario per seriem exhiberi debet; quemadmodum & Diagonalis quadrati, & sectio extrema & media ratione facta, quam aliqui divinam vocant, aliæque multæ quantitates, quæ sunt irrationales. Et quidem si Ludolphus potuisset regulam dare, qua in infinitum continuarentur numeri 314159 &c, dedisset nobis quadraturam Arithmeticam exactam in integris, quam nos exhibemus in fractis.

Ne quis autem in his parum versatus putet, seriem ex infinitis terminis constantem non posse æquari Circulo, qui est quantitas finita

nita: sciendum est, multas series numero terminorum infinitas, esse in summa quantitates finitas. Exempli facillimi loco sit series ab unitate decrescens, progressionis geometricæ duplæ, $\frac{1}{2}+\frac{1}{4}+\frac{1}{8}+\frac{1}{16}+\frac{1}{32}+\frac{1}{64}$ &c. in infinitum; quæ tamen non *facit plus* quam 1. Nam in adjecta linea recta AB *(Fig.4.) quæ sit 1, erit* AC $\frac{1}{2}$, & residuum (CB) bisecando in D, habebis *CD* $\frac{1}{4}$; & residuum (DB) bisecando in E, habebis DE, $\frac{1}{8}$; *& residuum (EB)* bisecando in F, habebis EF, $\frac{1}{16}$; & ita con- *tinuando* sine fine, nunquam egredieris terminum B. Idem in fra- *ctionibus* numerorum figuratorum seu triangulo Harmonico fieri, a me alibi ostensum est.

Multa notari possent circa hanc Quadraturam, sed quæ nunc persequi non vacat; hoc tamen præterire non oportet, terminos seriei nostræ, $\frac{1}{1}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{7}, \frac{1}{9}$ &c, esse progressionis harmonicæ, sive in continua proportione harmonica, ut experienti patebit: Quin & per saltum, $\frac{1}{1}, \frac{1}{5}, \frac{1}{9}, \frac{1}{13}, \frac{1}{17}$ &c, est etiam series progressionis harmonicæ; & $\frac{1}{3}, \frac{1}{7}, \frac{1}{11}, \frac{1}{15}, \frac{1}{19}$ &c, est itidem series harmonice proportionalium. Itaq; cum Circulus sit $\frac{1}{1}+\frac{1}{5}+\frac{1}{9}+\frac{1}{13}+\frac{1}{17}$ &c, $-\frac{1}{3}-\frac{1}{7}-\frac{1}{11}-\frac{1}{15}-\frac{1}{19}$ &c, posteriorem seriem partialem, a priori subtrahendo; erit magnitudo Circuli, *differentia* duarum serierum progressionis harmonicæ. Et quoniam quotcunque terminorum numero finitorum progressionis harmonicæ summa, compendio aliquo iniri potest, hinc appropinquationes compendiosæ, (si post Ludophinam illis esset opus) duci possent.

Si quis in serie nostra terminos signo — affectos tollere volet, is duos proximos $+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}$, item $+\frac{1}{5}-\frac{1}{7}$, item $+\frac{1}{9}-\frac{1}{11}$, & $+\frac{1}{13}-\frac{1}{15}$, & $+\frac{1}{17}-\frac{1}{19}$, & ita porro, in unum addendo, habebit seriem novam pro *magnitudine* Circuli, nempe $\frac{2}{3}$ (id est $\frac{1}{1}-\frac{1}{3}$) $+\frac{2}{35}$ (id est $\frac{1}{5}-\frac{1}{7}$) $+\frac{2}{99}$ (id est $\frac{1}{9}-\frac{1}{11}$.) itaque:

Quadrato inscripto existente. $\frac{1}{4}$

Erit Area Circuli $\frac{1}{3}+\frac{1}{35}+\frac{1}{99}+\frac{1}{195}+\frac{1}{323}$ &c.

Sunt autem numeri 3. 35. 99. 195. 323 &c, excerpti per saltum ex serie numerorum quadratorum (4. 9. 16. 25. &c.) unitate minutorum, unde fit series: 3. 8. 15. 24. 35. 48. 63. 80. 99. 120. 143. 168. 195. 224. 255. 288. 323. 360. 399. &c. ex cujus seriei numeris, quartus quisque post primum noster est. Inveni autem (quod memorabile est) seriei infinitæ $\frac{1}{3}+\frac{1}{8}+\frac{1}{15}+\frac{1}{24}+\frac{1}{35}+\frac{1}{48}+\frac{1}{63}+\frac{1}{80}+\frac{1}{99}$ &c. summam esse $\frac{3}{4}$, quin & sim-

& simplici saltu excerpendo, nempe $\frac{1}{3}+\frac{1}{15}+\frac{1}{35}+\frac{1}{63}+\frac{1}{99}$ &c, ejus seriei infinitæ summa facit $\frac{2}{4}$ seu $\frac{1}{2}$. Sed si ex hac iterum, simplici saltu terminos excerpamus, nempe: $\frac{1}{3}+\frac{1}{35}+\frac{1}{99}$ &c, ejus seriei infinitæ summa erit Semicirculus, posito quadratum Diametri esse 1. Quoniam autem eadem opera & *quadratura Hyperbolæ Arithmetica* habetur, placet totam harmoniam oculis subjicere:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

1 4 9 16 25 36 49 64 81 100 121 144 169 196 225 256 289 324 361 400

0 3 8 15 24 35 48 63 80 99 120 143 168 195 224 255 288 323 360 399

$\frac{1}{3}\ \frac{1}{8}\ \frac{1}{15}\ \frac{1}{24}\ \frac{1}{35}\ \frac{1}{48}\ \frac{1}{63}\ \frac{1}{80}\ \frac{1}{99}\ \frac{1}{120}\ \frac{1}{143}\ \frac{1}{168}\ \frac{1}{195}\ \frac{1}{224}\ \frac{1}{255}\ \frac{1}{288}\ \frac{1}{323}\ \frac{1}{360}\ \frac{1}{399}$ &c.

$\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} \cdot \frac{1}{35} \cdot \frac{1}{63} \cdot \frac{1}{99} \cdot \frac{1}{143} \cdot \frac{1}{199} \cdot \frac{1}{255} \cdot \frac{1}{323} \cdot \frac{1}{399}$ &c.

$\cdot \frac{1}{8} \cdot \frac{1}{24} \cdot \frac{1}{48} \cdot \frac{1}{80} \cdot \frac{1}{120} \cdot \frac{1}{168} \cdot \frac{1}{224} \cdot \frac{1}{288} \cdot \frac{1}{360} \cdot$ &c.

$\frac{1}{3} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{35} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{99} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{195} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{323} \cdot \cdot$ &c.

$\cdot \frac{1}{8} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{48} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{120} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{224} \cdot \cdot \cdot \frac{1}{360} \cdot$ &c.

æquatur { - - - - - $\frac{3}{4}$; - - - - - $\frac{2}{4}$; - - - - - $\frac{1}{4}$ }

æquatur { circulo ABCD cujus potentia inscripta ; Hyperbolæ CBEHC, cujus quadratum ABCD } est $\frac{1}{4}$

Sit in *Figura* 5. Asymptotis AF, AE, sibi normalibus, Hyperbolæ curva descripta GCH, cujus vertex C, potentia vero Hyperbolæ inscripta sive quadratum, quod rectangulo sub ordinata quacunque EH, in suam abscissam AE, semper æquale est, sit ABCD: circa hoc quadratum describatur Circulus, & ponatur Hyperbola ita continuata a C usq; ad H, ut sit AE dupla ipsius AB. Tunc posito AE esse unitatem, erit AB $\frac{1}{2}$, & ejus quadratum ABCD erit $\frac{1}{4}$, & Circulus cujus potentia inscripta est ABCD, erit $\frac{1}{3}+\frac{1}{35}+\frac{1}{99}$ &c. Hyperbolæ vero (cujus potentia inscripta est idem quadratum $\frac{1}{4}$) portio CBEHC quæ logarithmũ rationis ipsius BE ad AB (sive binarii) repræsentat, erit $\frac{1}{8}+\frac{1}{48}+\frac{1}{120}$ &c.

JOH,

JOHANNIS OLEARII

Sereniss. Sax. Ducis JOH. ADOLPHI Concionatoris Aulici Primarii, Consiliarii Eccles. & Superint. General.

Biblische Erklärung/

in

Fünff Theilen.

Hoc est

ANNOTATIONES AD SCRIPTURAM totius Vet. ac Nov. Testam. Germanicæ, Tomis V comprehensæ.

Lipsiæ, sumtibus Joh. Christoph. Tarnovii. in fol. 1681.

OPus hoc sexaginta fere annorum (ut Autor ipse vocat sub finem Tomi ultimi) omnis generis & conditionis hominibus per Germaniam, præcipue Theologis ac Verbi Divini Ministris, utilissimum & valde accommodum, post *Generalem totius Scripturæ Clavem & Introductionem,* pandit: *I. Uniuscujusque Libri Biblici* (a) Nomenclaturam (b) Comprehensionem summariam (c) Distinctionem accuratam (d) Interpretum selectiorum recensionem (e) Principalis scopi considerationem (f) Autoritatis Canonicæ ac prorsus Divinæ certitudinem infallibilem (g) Succinctam & versibus mnemonicis inclusam recensionem. *II. Singulorum Capitum* (1) summarium una voce expressum (2) Justam partitionem (3) Exquisitam connexionem una cum scopi primarii ostensione (4) Dictorum præcipuorum & phraseologiæ sacræ notabilioris ex fontibus Hebraicis & Græcis deductam explicationem (5) Usus Didactici, Paracletici, atque Pædeutici necessariam demonstrationem (6) per sententias Patrum Ecclesiæ Veteris, ac (7) B. etiam Lutheri, sufficientem illustrationem.

D. VALENTINI ALBERTI, P. P. Lipsiensis,

INTERESSE PRÆCIPUARUM RELIGIONUM Christianarum in omnibus Fidei Articulis deductum.

Lipsiæ & Francofurti apud Davidem Fleischerum, 1681. in 12.

Non

NOn momentum modo Sacrorum Dogmatum in hac Religionum collatione exponit Autor, sed caussas quoque primas & imas veluti radices prodit, ex quibus dissentientium Partium propriæ hypotheses proseminatæ sunt. Idque fine potissimum gemino: cum ne quis Politicorum forte in animum inducat, operam vel suam in salutifera doctrina perdiscenda: vel Doctorum, in eadem proponenda ac defendenda, occupari frustra; tum ut intentione Docentium ubique perspecta, rectum secernere a pravo, verum a contrario, tanto rectius possint, quotquot Religionis curam a se non spernunt procul, sed veram eamque unicam Salutis viam non ignorare, sua quidquam interesse arbitrantur.

Supposito autem, quod per *Interesse Partium*, in Religione puta dissidentium, nihil designatum aliud hoc in loco velit, quam πρῶτον ἀληθὲς recte; & πρῶτον ψεῦδος, secus sentientium, limites etiam constituit Autor accuratos inter Religionis cujusque *Articulum Principalissimum*, & *Principium Primum Dogmaticum:* Certus, Articulum *de Justificatione* v.g. *per fidem, de Capite Summo Ecclesiæ visibili infallibilique Pontifice Romano, de Absoluto Prædestinationis Decreto*, a suis utique Patronis ac Defensoribus pro Principalissimis haberi, alios ab aliis; Primi vero Principii Dogmatici partes non nisi horum effatorum, *Deus dixit*, *Papa dixit*, *Ratio dixit*, aliquod in eorundem scholis occupare ideo, quod articulis singulis a suis, jam expresse, jam tacite substernantur, reveraque Analysis omnium ultima in ista tandem fiat.

Quibus fundamentis instituti sui jactis, ad ipsam Articulorum θεωρίαν pedem promovet, quatuor ubique faciens dicendorum membra. Quorum *primo* distincte perque partes proponit Thesin suam, in Libris Lutheranorum Symbolicis definitam, Dictoque Scripturarum Classico, aut testimonio etiam ecclesiastico probatam. *Secundo* Antithesin aliorum subjicit, e primariis cujusque Partis scriptis ac Scriptoribus petitam: atque ita subjicit, ut simul & Syncretistarum, ut vocant, indolem, ubi thesin scil. nostram in gratiam adversæ partis inflectunt aut detorquent; & reliquorum Antagonistarum artes, cum æquivocationis mysterio sua dogmata conantur occultare, notet ac observet. *Tertio* ipsum non solius Lutheranæ, sed contrariarum quoque Religionum Interesse, quo nimirum adducta & permota

permota unaquæque hoc illud ve statuat, persequitur. *Quartum* denique ex Historia Ecclesiastica erroris cujusque repetit originem. Atque hæc singula, ordine jam dicto, in Articulo de S. Scriptura, de DEO, de CHRISTO, de Integritatis & Corruptionis statu, de Prædestinatione, de Justificatione, de *Sacramentis* in genere, de Baptismo, de Sacra Cœna, de Ecclesia & *Hierarchiis*, de Adiaphoris & de Statu post mortem, reliquis nimirum, quibus specialis titulus datus non est, ad alios cognatos Articulos redactis, illisque potissimum Thesibus selectis Antithesibusque, in quibus Interesse Partium fuit maxime conspicuum, solerti studio, & ad *συνάφειαν* Articulorum, integramque Fidei catenam plenius intelligendam perquam utili, exequitur.

CASPARIS ZIEGLERI
DE JURIBUS MAJESTATIS TRACTAtus Academicus, in quo pleraque omnia, quæ de Potestate & Juribus Principis disputari solent, strictim exponuntur.

Wittebergæ 1681, in 4.

MAgnum libro huic decus ab Auctore, Consiliario Saxonico, Antecessore in inclyta Leucorea primario, viro tot in lucem editis literarum monimentis, de orbe erudito præclarissime merito. Opus ipsum ex variis Disputationibus Academicis in unum hoc volumen succrevit, in duos libros ita distributum, ut prior inter Regalia exhibeat ea, quæ πρώτως τὸ κύριον afficiunt: posterior vero in iis, quæ Fisci augmento potissimum inserviunt, occupetur. Argumenta singula utilissimi operis ut recenseamus, ipsa eorum prohibet amplitudo ac varietas. Habent hic, quod discant, subditi: habent, quo doceantur, Magistratus: habet ipsa, quod sequatur, Majestas. Instruunt Theologum, quæ *de jure Majestatis circa sacra* integris undecim Disputationibus, a p. 241 ad 367 traduntur. JCto, etiam quæ in foro in usus suos transferat, abunde subministrant tot Præjudicia, ac Responsa Prudentum, inprimis Nobilissimi JCtorum in Academia Wittebergensi Ordinis, quæ explicandis juris cujuscunque Quæstionibus passim inseruntur. Civilis vero Scientiæ cultori ea propinantur

nantur principia, quæ ſequi tuto poſſit, quibusque imbutus probe ac munitus a perniciosis aliorum dogmatibus cavere ſibi quam optime valeat. Adeo vel hic Ziegleri liber comprobat, quantum conſuli Reipublicæ *literariæ* per *illos poſſit*, qui cum civilis Canonicique ac publici *Juris* ſolidiore ſcientia, SS. etiam *Theologiæ*, civilis item ac *moralis* Philoſophiæ, imo humaniorum quarumcunque literarum *cultum* per omne vitæ ſpatium conjungunt.

SEBASTIANI SCHELCKENS, *JCti ET ANTECESSORIS FRISII, ELEMENTA Jurisprudentiæ Romanæ: quibus acceſſit liber ejus repetitæ prælectionis de Succeſſione ab inteſtato, ex præſcripto Novellæ 118 concinnatus.*

Franequeræ, 1681. in 4.

HOc opuſculum, pro tyronibus, ceu videtur, conſcriptum, eundem ordinem methodumque ſervat, qua in ſuis Jurisprudentiæ elementis Juſtinianus utitur. Auctor enim totum id ad Imperatoris ductum quadraginta & una tabulis mnemoneuticis complexus, in eo potiſſimum occupatur, ut ſingulas, quæ in iis occurrunt, definitiones atque diviſiones, uberiori tum ex antiquitate Romana, tum hiſtoria nonnunquam recentiori petita explicatione partim illuſtret, partim legibus Romani ac noviſſimi Juris, nec non nobiliorum Interpretum auctoritate confirmet, præmiſſis cuique titulo paragraphorum numero, quique in Pandecte, Codice & Novellis eidem reſpondeant, ſuccincta recenſione. Adjectus de ſucceſſione ab inteſtato libellus ſex capitibus abſolvitur. Primum ſucceſſionis hujus homonymiam, definitionem atque diviſionem exhibet. Secundum Deſcendentium jura cum primi tum ulterioris ordinis explicat. Tertium, quomodo ſuccedant Adſcendentes, docet. Quartum Collateralium ordinem enarrat. Quintum, quo jure conjuges utantur, ſuggerit. Sextum denique, quando ſuccedat Fiſcus, proponit; Feudorum, ut & Saxonico jure, ſicubi res poſtulat, non penitus neglecto.

M. JACOBI THOMASII
PRÆFATIONES SUB AUSPICIA DISputationum suarum in Academia Lipsiensi recitatæ, argumenti varii.
Lipsiæ A. 1681. apud Joh. Fuhrmannum. in 8.

OCtoginta quinque Disputationes per id spatium temporis, quo docendi munere in Academia Lipsiensi functus est, publicæ disquisitioni Jacobus Thomasius, Moralium primum, post Dialecticæ, nunc Eloquentiæ Professor Publicus exposuit. Totidem Præfationes suo quasque tempore ante ipsum confabulationis conflictum ab se recitatas publici nunc juris fecit, quæ argumenti tam varii, ut neminem non reperturum in iis arbitremur quædam usibus suis ingenioque accommoda. Theologo exempli causa, quæ *de causis Atheismi*, (præf. 65.) *de superbia, primi in paradiso falsi matre*, (præf. 80.) *de duplici morte, una corporis, altera animæ*, (præf. 38.) *de dogmate Proclianitarum super visione quadam Ezechielis* (pr. 63.) *de testibus veritatis Bernhardo, Anshelmo, atq; aliis* (pr. 84. & 85.) differuntur: quæ *contra Machiavellum, indignantem quod ethnica religio sit abolita*, (pr. 69.) *contra eos, qui Poetarum fabulas ad Historiam sacram detorquent*, (pr. 81.) *contra duplicis & contradictoriæ veritatis assertores*, (pr. 42.) *contra Gentiles Deum cœlo alligantes* (pr. 4. & 25.) disceptantur, non poterunt non probari. Inveniet Politicus, quæ cum fructu legat *de Machiavellistis & Monarchomachis*, (pr. 49.) *de pomo eridos in certamine dignitatum civilium*, (pr. 26.) *de Optimatum & Plebejorum in Republica conjunctione*, (pr. 39.) *de Republica Rerumpublicarum*, (pr. 37.) aliisque ejus generis. Ethicus ut passim in argumenta moralia incidet, & quam plurimos Aristotelis in libris Ethicis locos, veluti *I. Nic. 9. de* πεπηρωμένοις πρὸς ἀρετήν, (pr. 13.) & illum *1. Magn. Moral. ult. sapientiam hero, prudentiam ejus procuratori comparantem* (pr. 64.) illustratos animadvertet: ita præcipue de vindicata (pr. 52. & 57.) a pestilenti *Thomæ Hobbesii* dogmate *de statu hominis naturali*, quem *in bello omnium contra omnes* constituit, morum Philosophia sibi gratulabitur. Grammatico proverbia *de modio salis* (pr. 76.) de *barba straminea* (pr. 73.) illudque Anglorum, quo *Utlagatum caput* ajunt *lupi-*

lupinum habere (pr. 59.) explicata placebunt. Historiarum cupido non injucundum erit *memoriam Mauritii Electoris Saxoniæ* (pr. 44.) doctorumque quorundam virorum, *Joachimi Camerarii* (præfat. 75.) *Joh. Benedicti Carpzovii* (pr. 24.) *Frid. Leibnützii* (pr. 7.) recolere; de *Brasilianorum* item *lingua, religione ac Republica* (pr. 16.) cognoscere. Nec defutura vel Physico vel Dialectico sunt, quæ cum voluptate legant. Ast fatendum tamen, præcipuam in his Præfationibus paginam facere *Philosophicam Historiam*, quam & antehac in *Schediasmate Historico* Ao. 1665 evulgato, inque Exercitatione *de exustione mundi Stoica*, aliisque ad Stoicæ inprimis Philosophiæ Historiam facientibus *dissertationibus* Lipsiæ a. 1676 editis, & in novissimo hoc opere illustandam Auctor suscepit. Huc enim spectant, quæ *de sententia Aristotelis circa originem corporis & animæ humanæ*, (pr. 67.) *de controversia de tribus in homine animabus*, (pr. 46.) *de erroribus gentilium circa animam hominis*, (pr. 46. & 48.) *de μετριοπαθεία Aristotelicorum, ἀπαθεία Stoicorum, ἐμπαθεία Epicureorum*, (pr. 55.) *de triplici Gallorum Philosophia comparata cum triplici Græcorum* (pr. 79.) *de caussis ineptiarum barbari ævi Scholastici*, (pr. 82.) *de origine controversiæ Scholasticæ de principio individuationis*, (pr. 43.) *de affectibus se miscentibus controversiæ de gynæcocratia*, (pr. 56.) ejusdemque generis aliis alibi traduntur. Quæ cum ita sint, consultum omnino fore putamus rei literariæ, si & *Disputationes* ipsæ, quæ Præfationibus hisce occasionem præbuerunt, junctim edantur; & varii item argumenti orationes justæ, quas paratas idem Auctor prælo habet, in publico quamprimum conspiciantur.

MYTHOGRAPHI LATINI, HYGINUS, Fulgentius, Lactantius Placidus, & Albricus Philosophus. Th. Munckerus *omnes e MSS. & conjecturis emendavit & commentariis instruxit.*

Amstelod. 2. Voll. in 8. 1681.

Prost. Lipsiæ apud Joh. Grossium, & C. F. F. Hær.

FAbularem historiam, quam Mythologiam vocant, explicare instituerunt complures Veterum Græci æque ac Latini: quorum tamen

tamen pleraque monumenta interciderunt, pauca ad nos pervenerunt. E latinis quæ supersunt, olim Basileæ & post apud Commelinos junctim edita Th. Munckerus cum Commentariis, eo ipso, quo diem suum obiit, anno, emisit in publicum, Clarissimi Angli *Thomæ Gale* ea in re haud dubie æmulatus industriam. Is enim ex Græcis Fabularis historiæ *Scriptoribus* jam Cantabrigiæ a. 1671 Palæphati, Heracliti, ac *Anonymi* cujusdam Heraclito recentioris de Incredibilibus libellos, cum Pornuti Commentario de natura Deorum, opusculisque similibus aliis: anno 1675 vero Parisiis Bibliothecam Apollodori, Cononis Narrationes 50, Ptolemæi Hephæstionis novæ ad variam eruditionem Historiæ libros 7, Parthenii Nicaensis Erotica, ac Antonini Liberalis Metamorphoses, cum Præfationibus & notis eruditissimis, in lucem ediderat. Illius ergo exemplo Munckerus noster Latinis Mythologis illustrandis omni studio incubuit, tandemque duobus eos tomis comprehensos edidit: quorum prior *Hygini fabulas* & *Poëticon Astronomicon*: alter Fabii Planciadis Fulgentii *Mythologias*, *Continentiam Virgilianam*, & libellum *de prisco sermone*; Lactantii Placidi *argumenta Metamorphoseon Nasonianarum*, & Albrici Philosophi commentariolum *de Imaginibus Deorum* exhibet. In Notis, quæ cuivis paginæ substratæ sunt, plenissimus Autorum horum, quos explicandos suscepit, habetur Commentarius, ex omnibus omnino, qui historiam fabularem persecuti sunt, contextus monumentis: Textus ex optimis impressis & Mstis Codicibus emendatus & restitutus, dictio ex variis autoribus illustrata, Indices etiam copiosi congesti sunt, & cuivis Autorum de stylo, ætate & vita ipsius editionibusque antea vulgatis Dissertatio præfixa: ut instructum fabularis historiæ thesaurum dedisse magno studio apparatum, doctissimus autor censendus sit.

THE AERIAL NOCTILUCA:

Or some nevv Phænomena, and a Process, of a factitious self shinnig substance, by Rob. Boyle, Fellovv of the Royal society, Lond. 1680, 8.

h. e.

NOCTILUCA AEREA, SEU NOVA quædam Phænomena & Processus substantiæ artificialis per se lucentis. Per Robertum Boyle, Societatis Regiæ Socium. Londini 1680. in 8.

NOn æque intuentium oculos perstrinxisse videtur Phosphori Noctilucæque splendor, ac curiosorum excitavit ingenia, & exercuit manus; illa quidem, ad expiscanda Naturæ in istis recondita secreta, has vero ad elaborandum eadem accuratius. Phosphori itaque artificialis præmissa superius consideratio exigit omnino, ut & Noctilucæ, eaque præsentis scripti occasione, injiciatur mentio. Præmittit autem Nobilissimus Autor differentiam Phosphorum inter & Noctilucam: dum illo innuitur corpus, quod ab objecto lucido, Sole vel igne illustratum prius, aliquandiu in tenebris lucet, quale est famosus ille Lapis Bononiensis, & Phosphorus Hermeticus Balduini, collationem quorum mutuam superioribus jam annis singulari scripto instituit *Christ. Menzelius*, D. Med: Noctiluca vero tale significat corpus, quod citra præviam extrinsecus factam illuminationem, insita luce in tenebris fulget. Hujus tres recensentur differentiæ: 1. est *Noctiluca consistens* (seu gummea) quibusdam *constans* dicta, quæ sub spissiori consistentia continuo lucet. 2. *Noctiluca liquida*, sive quæ fluidi liquoris texturam obtinet. De quibus jam *Kirchmaierus* dissertatione peculiari egit. Hisce sibi a D. Kraft monstratis, tertiam, ceu proprii ingenii, (haud tamen absque repetitis frustraneorum tentaminum tædiis) partum, superaddit Autor differentiam, *Noctilucam scil. Aeream*, quæ quidem ipsa more priorum non soleat splendere, attactu vero aeris immediate lumen spargat, ita quidem, ut non ipsa materia Noctilucæ, sed ejus effluvia cum aere admisso permista, lucis phænomena exhibeant. Hisce præmissis, subjungit plures observationes, in quibus accurate omnia recensentur phænomena, circa aeream hanc noctilucam notabilia, ista speciatim, quæ in relatione ejus ad aerem apparent, utpote tam ad productionem, quam propagationem lucis ejus specialiter necessarii, utut vis ejus elastica ab illa imminuatur: item quod lux, & fumus lucidus, flam-

mæ

mæ ad instar, sensilis caloris haud videatur particeps, nec pulverem pyrium accendere aptus, utut densior & unctuosior luciferæ materiæ portio, disposita magis ad incalescentiam, & combustionem existat: quod materia lucifera, etiam citra aeris admissionem, caloris paulo intensioris impetu, *fulgurationes quasdam* edat, &c. Ex quibus & aliis eo inclinat, ut arbitretur, *lucem* noctilucæ dependere a *peculiari* & celerrima *agitatione* particularum quarundam minutarum materiæ luciferæ, in magnitudine, figura & textura ita specialiter constitutarum, ut impellere valeat contiguum ætherem ad oculum usque nostrum: quodq; aeris externi contactus, multum contribuat ad specialem istam agitationem; in Noctiluca quidem consistente, tanquam adjuvans, in aerea v. tanquam necessarium concurrens. Sequitur denique ipsa Noctilucæ hujus aereæ præparatio, quæ consistit in Urinæ humanæ putrefactæ ad consistentiam spissioris syrupi seu mollioris extracti inspissatione; quod magma cum triplo arenæ permistum, successivis ignis aperti destillatur gradibus, usque ad summum ejus rigorem, donec sub finem destillationis prodeat materia, cæteris prioribus ponderosior, & in fluido prius destillato promte subsidens in Receptaculo, quæ est illa ipsa Noctiluca. Qui Processus, num quoad principaliora cum modo Kunckelii coincidat, cogitandum rerum harum peritis relinquimus.

PETRI LOTICHII SECUNDI ECLOGA, in qua Serenissimæ duæ Germanicæ Domus Saxonica & Palatina ab origine prima percensentur; L. Joachimi Felleri, Poes. P.P. in Acad. Lips. Notis Philologicis & Historicis illustrata.

Lipsiæ, anno 1681. in 8. apud J. H. Frommannum.

ID potissimum hic agit Notarum Autor, ut ostendat, non parum eos falli, qui præter delectationem nihil in Poetarum monumentis reperiri arbitrantur. Nam uti Poetas alios, tanquam humanæ Sapientiæ Doctores & Civilis Prudentiæ Magistros, introduxit alibi, cum Rappolto, Antecessore suo, ad Philosophiam eos exigens, id est, Philosophorum dogmata ex Poetarum scriptis collecta erudito orbi sistens: ita optimum Superioris Seculi Poetam, Petrum Lotichium Secundum, in medium nunc producit, velut locupletem antiquiorum temporum & historicæ veritatis testem.

Primam

Primam Scripti partem ipsa facit Ecloga, e tersis politisque Lotichii Poematis, sepositis tantisper aliis, huc translata. Cujus textui plena deinde manu flores adspersit, e Philologorum partim, partim Historicorum hortis atque Viridariis decerptos, sedulus ἀνθολογούμενος. Cum enim Carmen hoc Heroicum, in Saxoniæ Ducis JOHANNIS WILHELMI, & Palatinæ Principis DOROTHEÆ SUSANNÆ Illustrissimas Nuptias conscriptum, Celsissimos Sponsi atq; Sponsæ Majores inde ab origine prima repetat; non modo ipsum argumentum Carminis, partes, atque genus ex historiæ propriæque artis legibus Autor explicat; sed uberius quoque de Serenissimæ Utriusque, cum Saxonicæ, tum Palatinæ Domus origine, Majoribus, Heroum, quos utraque habuit, rebus domi forisque præclare gestis, de Germaniæ populis antiquis, metallifodinis hinc inde per Sudetum juga repertis, Urbium, quin & Academiarum incunabulis, Nominibus, Insignibus, & incrementis, de arcibus prædatoriis & earum destructione, aliisque rebus canam antiquitatem spirantibus disserit, Illustri Epithalamio ubique duce usus atque indice: idque eo facit compendio, ut Historia Saxonica & Palatina antiquior, velut in nuce exhibita hoc ipso commentario fuisse videatur. In extremo geminus, pro Philologicarum & Historicarum rerũ discrimine, indiculus occurrit.

LA COSMOGRAPHIE AISEE, CONTENANT LA SPHERE, l'usage du Globe terrestre, & la Geographie &c. par Gilles de Launay.

i. e.

COSMOGRAPHIA FACILIS, SPHÆRICAM, USUM GLOBI terrestris, & Geographiam complexa.

Auctore Gu. Launayo. Parisiis 1681. in 12.

Libellus hic, in gratiam Nobilitatis, Cosmographiam compendio complexus, post communissima de Corporibus Cœlestibus, juxta Ptolemæi hypothesin, & Elementaribus, ad placita Aristotelis, præmissa; Sphæræ artificialis circulos, ut & Globi terrestris usum, per vulgo hic tradi solita, explicat. In Geographia Terrarum continentium, Marium &c. partes generatim recensuisse contentus; soli Europæ specialius describendæ, sed strictim, operam (nisi quod suæ Genti præcipui quid Gallus indulsit) impendit.